

Beitebruksplanen i arealplanleggingen

Toril Austvik

Statsforvalteren i Nordland

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Plan- og bygningsloven (pbl)

PLAN- OG BYGNINGSLOVEN
(LOV OM PLANLEGGING OG BYGGESAKSBEHANDLING)
av 27. juni 2008 nr. 71
med endringer, sist ved lov av 20. april 2018 nr. 12

BYGGESAKSFORSKRIFTEN
(FORSKRIFT OM BYGGESAK)
av 26. mars 2010 nr. 488
med endringer, sist ved forskrift av 6. november 2018 nr. 1674 (i kraft 1. desember 2018)

BYGGTEKNISK FORSKRIFT
(FORSKRIFT OM TEKNISKE KRAV TIL BYGGVERK)
av 19. juni 2017 nr. 840
med endringer, sist ved forskrift av 11. juni 2018 nr. 854

GAPPELEN DAMM
AKADEMISK

- Sektorovergripende
- Prosesslov
- Ett av få land med rettslig bindende overordna plan
- Kommestyret har mye makt
- Forvaltning og bruk av arealer

Kommunal planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel

- Planstrategi som avklarer behov for planer
- Kommunens overordnede politiske og administrative styringsdokument
- Det er viktig at landbruket behandles i samfunnsdelen
- Samfunnsdelen skal ha arealstrategier
- Behovet for hensynssoner kan også vurderes her

Kommuneplanens arealdel

- Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen
- Planen skal vise sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk
- Skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen
- Den skal omfatte:
 - Plankart
 - Bestemmelser
 - Planbeskrivelse
- Alternativurderinger
- Hensynsoner

Foto: Toril Austvik

Landbruk i arealplanen - Arealformålet LNF(R)

- a) Areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gården ressurser
 - b) Areal for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse
-
- Landbruk og reindrift kan bygge i tråd med LNFR a) uten byggesøknad
 - Kommuneplanens areadel kan gi bestemmelser om
 - Omfang, lokalisering og utforming av bygninger og anlegg til landbruk og reindrift
 - Tillate spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse
 - Tillate nødvendige bygninger og anlegg for landbruk og reindrift i 100-metersbeltet langs sjøen
 - Forbud mot bygge- og anleggstiltak inntil 100 meter langs vassdrag

Beitebruksplan

Foto: Toril Austvik

- Temaplan eller kommunedelplan
 - Plan etter pbl eller ikke
- Viktig kunnskapsgrunnlag
- Systematisk presentasjon av beitearealene
- Kartfesting av bruken i temakart
- Med kommuneplanens arealdel følger flere temakart.
- Noen av temakartene er gjort bindende gjennom bestemmelser.
- Andre temakart er ikke henvist til i bestemmelsene, og har status som veiledende.

Oppsummert beitebrukeplan

- Bruken av utmarksarealene til beite er et viktig kunnskapsgrunnlag for planarbeid i kommunen
- Dokumenterer omfanget av beite
- Verdien av dagen beite
- Sikrer beitenæringenes tilgang på beitearealer – også i framtida
- Styrker beitebruken
- Reduserer konfliktnivået

- Må være politisk forankret

Oppsummert

- Kommunen har ansvar for jordvern og for å sikre landbrukets produksjonsgrunnlag
- Viktig at landbruk synliggjøres i kommuneplanens samfunnsdel
- Viktig å bevare Jordbruksarealer og beitearealer
- Når jordbruksarealer og viktige beitearealer foreslås omdisponert så er det viktig med vurdering av konsekvenser og alternativvurdering
- Når arealer med fulldyrka jord skal brukes til andre formål er det viktig å ta vare på matjorda
- Dispensasjoner – kun unntaksvis!
- AR5 må være oppdatert